

ØstlandsSamarbeidet
Eastern Norway County Network

REFERAT

MØTE I INTERNASJONALT FAGPOLITISK UTVALG TORSDAG 19.01.17

Dato / sted: Torsdag 19. januar 2017, Akershus fylkeskommune – fylkestingssalen

Til stede: Gunnar Melgaard og Gjermund Skaar (Akershus), Hanne Lisa Matt (Buskerud), Dag Rønning og Erik Ringnes (Hedmark), Kjersti B. Fremstad og Christin G. Madsen (Oppland), Hans Edvard Askjer og Gunn Marit Helgesen (Telemark), Kåre Pettersen og Karl Einar Haslestad (Vestfold). Leif Willy Eriksen (Østfold)

Internasjonal adm. gruppe: Kjersti Garberg (Østfold), Rune Bakkevoll (Akershus), Trond Myrland og Hilde Aarø (Buskerud), Ole Jørn Alfstad (Hedmark), Per Jørgen Olafsen (Vestfold), Vibeke Jakobsen (Telemark).

Sekretariatet i Østlandssamarbeidet: Jon Petter Arntzen, Lars F. Lund Godbolt og Ann Irene Sæternes

Forfall til møtet: Ivar Odnnes (Oppland) har permisjon til 31. mars. Eivind Brenna (Oppland), Lars Salvesen (Akershus) - alle møte med vara. Siv Henriette Jacobsen og Andreas Lervik (Østfold). Sandra Bruflot (Buskerud).
Ann Irene Sæternes, tlf: 61 28 93 53

Referent:

Vår dato: 20. 01.17

Vår ref.: INFU 1/2017

Innledningsvis i møtet var det orientering om UD's rapport om fylkeskommunenes europeiske arbeid (dokumentet er vedlagt innkallingen) v/Fred Olav Sørensen, UD - med påfølgende diskusjon rundt aktuelle problemstillinger mellom utvalgets medlemmer og Geir Bekkevold og Sørensen fra UD. Rapporten kan leses her <http://www.ostsam.no/file=32881>

Ann Irene Sæternes gav en kort presentasjon av BSSSC formannskapet 2017 - 2018. Presentasjonen kan leses her <http://www.ostsam.no/file=32884>

Agenda

Sak 01/17 Godkjenning av innkalling samt referat fra møte 2.september 2016

Det var ingen merknader til innkallingen. Ingen saker var meldt inn til eventuelt. Det var ingen merknader til referatet fra forrige møte.

Konklusjon: Innkalling og referat ble godkjent

Sak 02/17 Rullering av europapolitisk strategi

Utvalgets leder Gunn Marit Helgesen innledet til saken. Hun framhevet bl.a. at visjonen for det europapolitiske arbeidet, som ligger i nåværende strategi, er mer aktuell enn noen sinne. Hun foreslo å opprettholde denne også for neste strategiperiode.

I den situasjonen Europa er i nå er det mange som peker på kommuner og regioner som viktige aktører for å koble innbyggerne bedre på det europeiske samarbeidet og EU.

Samarbeid nedenfra og opp og folk-til-folk samarbeid vil være sentrale verktøy for å sikre stabilitet og fortsatt samarbeid på tvers av grenser - motkraft til sentralisering og nasjonalisme. Subsidiaritet (nærhetsprinsippet) er viktigere enn noen gang, og de ulike organisasjonene vi er medlemmer av påpeker dette i alle relevante sammenhenger.

Det var ingen merknader av generell karakter til forslaget om rammer og fokus for det nye strategidokumentet - som var skissert i saksdokumentet. Det europapolitiske arbeidet gjennom Østlandssamarbeidet er av langsiktig karakter, og det gjør at behovet for store endringer ifht nåværende strategi ikke sees som nødvending. Det ble understreket at vi må ha fokus på å skape enda mer tyngde gjennom vårt europapolitiske arbeid samt vise hvilke synergier dette gir for fylkeskommunene.

Bedre/mer optimal utnyttelse av nettverkene ble framhevet som viktig og her kan vi gjøre grep for å bli bedre og få mer ut av vår deltakelse (jfr. også UD's innledning der de framhevet fylkeskommunenes rolle som nettverksadministrator og mobilisator). Videre ble det påpekt at det er viktig å ha et bredt fokus med hensyn til tema, da en bør følge det som foregår og drøftes i Europa/EU, og være klare til å spille inn og delta i debatten. Forholdet til Russland ble spesielt nevnt som en utfordring - og at dette spesielt påvirker samarbeidet rundt Østersjøen. Det vil ha betydning for arbeidet vi skal gjøre gjennom BSSSC-formannskapet. Her vil det være viktig å ha en god dialog med norske myndigheter mht. hvordan en bør gå fram.

Konklusjon: Høringsutkast til ny europapolitisk strategi for Østlandssamarbeidet utarbeides i henhold til de rammer og momenter som kommer fram i saksdokumentet. Utkast til ny strategi for perioden 2017 - 2021 sendes ut på høring 6. februar med høringsfrist 17. mars. Revidert framdriftsplan med endelig vedtak i kontaktutvalget i juni ble godkjent.

Sak 03/17 EUs regionalpolitikk post 2020 og Interreg

Ann Irene Sæternes orienterte fra møte i KMD 17. januar 2017 og signaler fra embetsverket mht. hva som kan være fornuftig å gjøre framover mht. Interreg-kutt i inneværende programperiode. Utvalgets leder la vekt på at vi må jobbe for å forsøke å reversere kuttene i Interreg-postene. Vi må stå på og bruke alle kanaler - både partikanalene, KS, landsdelsutvalgene, mv. Gode eksempler må fram! Mange vet for lite om Interreg og hva det bidrar til. Utarbeidelse av en "skrytepakke" for lobbyarbeidet ble foreslått. Denne bør ha gode argumenter som kan brukes av flere i det videre påvirkningsarbeidet. Mye metoder for kommunikasjon bør vurderes. Presentasjonsform er viktig for å nå fram med budskapet.

Konklusjon: Det jobbes videre for å reversere kuttet i Interreg-postene i Statsbudsjettet. Hovedfokus rettes inn mot Statsbudsjettet for 2018, men det legges også inn et trykk mot revidert budsjett til våren. Uansett er det viktig å jobbe løpende framover - bl.a. inn mot partienes landsmøter. Internasjonal adm. gruppe og sekretariatet ser nærmere på kommunikasjon og gode eksempler og setter sammen en "pakke" for bruk i lobbyarbeidet. Pakken bør inneholde korte poengterte notat, presentasjoner og gode eksempler. Nye metoder for kommunikasjon bør vurderes for bedre å nå fram til mottakerne.

Behovet for å følge med på og delta i debatten om framtidig regionalpolitikk i EU ble understreket av utvalgets leder Gunn Marit Helgesen. Hun nevnte spesielt det som foregår innenfor området digitalisering og robotisering - og påpekte at dette vil få store konsekvenser også for oss her hjemme. Vi må ha en diskusjon på hjemmebane og være obs. Utviklingen går fort! Utvalgets medlemmer støttet de punktene som ble foreslått i saken med tanke på videre oppfølging i 2017.

Konklusjon: Saken ble tatt til orientering. Følgende punkt legges til grunn med tanke på videre oppfølging på nåværende tidspunkt:

- *Vi følger med i det som skjer via de ulike europeiske organisasjonene fylkeskommunene er medlemmer i - og holder hverandre oppdatert.*
- *Tema settes på dagsorden i møtene i internasjonalt fagpolitisk utvalg i 2017 - for å orientere om status og gi oppdatert informasjon.*
- *Østlandssamarbeidet følger temaet på nært hold gjennom formannskapet i BSSSC og kan her bringe inn norske innspill og posisjoner.*

- Gjennom Østlandssamarbeidet holdes det løpende kontakt med KMD og regionalråden ved den norske delegasjonen i Brussel i saken.
- Viktig informasjon kan sendes ut via e-post eller via www.ostsam.no til utvalgets medlemmer ved behov.

Sak 04/17 BSSSC formannskap 2017 - 2018

Det ble vist til presentasjon innledningsvis i møtet. Denne presentasjonen er tilgjengelig her <http://www.ostsam.no/file=32884>

Ann Irene Sæternes orienterte om formannens visjoner for formannskapsperioden og la vekt på behovet for å fronte regional og lokal medvirkning og samarbeid i Østersjøregionen. Sikkerhet og forholdet til Russland er et sentralt tema og spesielt i de tre baltiske landene er det mye frykt for fremtiden. Ungdomsmedvirkning er et annet sentralt tema for formannskapet.

Områder for mulig merverdi av formannskapet for Østlandssamarbeidet kan leses her <http://www.ostsam.no/file=32889>

Demokrati og behovet for å vedlikehold og pleie dette ble framhevet som et viktig moment i tiden. Vi kan ikke ta demokratiet for gitt og bør derfor holde fanen høyt og ta inn noe om dette i arbeidsprogrammet - som et tverrgående tema.

Konklusjon: Internasjonalt fagpolitisk utvalg gav sin støtte til rammene for BSSSCs arbeidsprogram for formannskapsperioden 2017 - 2018. Agenda for første styremøte 9. februar 2017 i Brussel ble tatt til orientering.

Sak 05/17 Samarbeidet med delstaten Schleswig-Holstein

Gunn Marit Helgesen innledet til saken. Protokoll fra kommisjonsmøtet i september fulgte saken som vedlegg. Henvendelse fra Østlandsutstillingen vedrørende politisk deltakelse på åpning av fellesutstilling i 2017 ble drøftet. Utvalget foreslår Andreas Lervik, Østfold som ØS representant under åpningen i Kiel 20. mars. Som vara for Lervik ble foreslått Tone Berge Hansen, vara til fagpolitisk utvalg fra Telemark. Åpning i Norge følges opp av kulturgruppa. Alle ble oppfordret til å følge opp og aktivt benytte samarbeidsavtalen i sitt internasjonale arbeid - ref. bl.a. felles handlingsprogram for 2017/2018. Ann Irene Sæternes orienterte at Oppland har fulgt opp tema skolesamarbeid og at det nå er dialog med Gjøvik og Lillehammer vgs. og skolene i Kiel og Lübeck. Flott jobbet av OFK © Sæternes informerte at internasjonal adm. gruppe vil sette økt skolesamarbeid på dagsorden i det adm. møte med partnerne i Kiel 26. april. En workshop med kontakter fra utdanningsavd./skolene kan være et element i møtet.

Kommisjonsmøte i 2017 ble tatt opp og invitasjon fra fylkesordfører i Østfold til å være vertskap ble sett på som positivt. Aktuelle datoer er 30. - 31. oktober 2017. Saken legges fram for endelig behandling i kontaktutvalget 10. mars.

Konklusjon: Protokoll og felles arbeidsprogram for 2017/2018 ble tatt til orientering. Andreas Lervik forespørres om å delta som Østlandssamarbeidets representant under åpningen av felles utstilling i Kiel 20. mars 2017. Hvis ikke Lervik har mulighet forespørres foreslått representant fra Telemark. Neste kommisjonsmøte foreslås holdes i Østfold og aktuelle datoer er 30. - 31. oktober. Sekretariatet informerer Schleswig-Holstein og forbereder sak til KU i mars.

Sak 06/17 Studietur for internasjonalt fagpolitisk utvalg våren

De foreslåtte datoene for studietur i mai 2017 er ikke lenger aktuelle pga andre viktige møter for flere av medlemmene i utvalget. Det ble en lengre runde for å finne fram til andre mulige datoer til høsten. Endelig anbefaling er **1. - 3. oktober 2017**.

Utvalgets medlemmer ønsker å reise til Bayern/München og de tema som ble løftet fram i møte 2.9 er fortsatt aktuelle. Program og opplegg tas opp til endelig diskusjon og godkjenning i neste møte i mai.

Konklusjon: Studietur og møte utenfor Norge ble flyttet til 1. - 3. oktober 2017. Reisemål blir Bayern/München. Programutkast og opplegg presenteres på neste møte.

Sak 07/17 Møteplan for 2017

I og med at studietur og møte utenfor Norge ble flyttet til høsten, ble det besluttet å ha et vanlig dagsmøte i mai. Det skisserte møtet i september utgår.

Konklusjon: Revidert møteplan ble godkjent. Neste møte er avtalt til 16. mai i Oslo (AFK). Høstmøtet blir i forbindelse med studietur til Bayern/München 1. - 3. oktober 2017. Revidert møteplan sendes ut sammen med referatet og kommuniseres snarest i egen e-post til utvalgets medlemmer og vara medlemmer.

Sak 08/17 Europapolitisk forum – forberedelse til møte i Brussel 14. - 15. mars 2017

Ann Irene Sæternes innledet til saken. Det ble bl.a. vist til innledningsdialogen med UD. Referat fra høstmøtet 2016 var vedlagt saksdokumentene. Notat og innlegg fra møtet finnes på følgende lenke <http://www.ostsam.no/20514.967.Internasjonalt-samarbeid.html> Det framkom ingen innspill eller merknader til programmet for vårmøtet i EPF 2017 som avholdes i Brussel. Evt. skriftlige merknader/input sendes til Ann Irene Sæternes innen utgangen av dagen 26. januar 2017.

Konklusjon: Saken ble tatt til orientering

Sak 09/17 Rapport fra møter i europeiske organisasjoner og nettverk

AER v/Dag Rønning (Hedmark). Informasjon fra felles komitemøte i Izmir, Tyrkia. Godt oppmøte. Fokus bl.a. på kulturarv. Neste møte er i mars i London. Temaer er pr. dato ikke konkludert og forslag kan sendes til Dag Rønning eller til Ann Irene Sæternes.

Ann Irene Sæternes informerte fra byråmøte i Wien i slutten av oktober der Ivar Odnes og Rune Fredriksen deltok på vegne av Norge. Tema var Europa etter Brexit samt implementering av menneskerettigheter på regionalt nivå. Mer info <http://www.ostsam.no/20521.926.AER.html>

CPMR v/Hans Edvard Askjer (Telemark). Nyttig generalforsamling på Asorene i november. Positivt for Telemark at Gunn Marit Helgesen har en sentral posisjon og har gode nettverk. Mer info her: <http://cpmr.org/event/44th-cpmr-general-assembly/>

STRING v/Rune Bakkevoll (Akershus). Møte i politisk styringsgruppe ble avholdt i tilknytning til Fehmernbelt dagene i Hamburg i september. Anette Solli (fylkesordfører i Akershus og nestleder i ØS) deltok på møtet. Oppstart av byggearbeidet med fixed link over Fehmern Belt er forsinket pga. mange innsigelser som må behandles i retten. Pengene fra EU samt danske og tyske myndigheter er på plass. Det ble påpekt at EU-pengene trolig vil kreve at prosjektet må i gang innen en viss tid - ellers kan disse måtte sendes tilbake til Brussel.

Nordsjøkommisjonen v/Kjersti Garberg (Østfold). Orientering om sentrale tema på møte i Brussel i oktober. Rapport er tilgjengelig her <http://www.ostsam.no/20522.946.NSC.html>. Etablering av et bærekraftig og permanent sekretariat ble trukket fram. Behov for flere betalende medlemsregioner for å kunne realisere dette. Neste møte avholdes i UK og flere regioner fra England og Skottland er invitert til et infoseminar. Det jobbes også mot Nederland og Tyskland.

Euromontana v/Dag Rønning. Det ble gjennomført valg på årskonferansen i Portugal i høst og det nye styret møttes like før jul i Kroatia. Dag Rønning (Hedmark), Steinar Bertelsen (Buskerud) og Tor Arnesen (Østlandsforskning) er valgt inn i styret fra norsk side. Rønning er valgt til en av 5 visepresidenter. I Kroatia hadde styret et interessant seminar om skogbruk i fjellområder. Euromontana er en spennende arena der både regioner, forsknings- og utdanningsinstitusjoner og organisasjoner er medlemmer. Fra norsk side er Hedmark, Oppland, Buskerud, Telemark og Sogn- og Fjordane fylkeskommuner medlemmer.

BSSSC og Østersjøen v/Ann Irene Sæternes. Kort orientering fra BSSSCs årskonferanse i Finland der det bl.a. ble markert at Østlandssamarbeidet v/Roger Ryberg tar over formannskapet fra 1. januar 2017. Ellers var tema å bygge broer og folk-til-folk samarbeid i vanskelige tider. Det ble også informert fra forum for EUs Østersjøstrategi i Stockholm i november og workshop for ungdomsmedvirkning - der ØS hadde koordineringsansvar på vegne av BSSSC. Mer info her: <http://www.ostsam.no/20520.924.BSSSC.html>

Konklusjon: Saken ble tatt til orientering

Eventuelt

Det var ingen saker under eventuelt

Møtet ble avrundet kl. 13:00. Siste halve timen ble møtet ledet av Erik Ringnes (Hedmark) da utvalgets leder måtte fratre 12:30. Nestleder i utvalget var ikke tilstede pga. permisjon fra sin funksjon.